

«ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΒΕΣΟΣ»

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 42, ΑΘΗΝΑ ΤΚ 11471

ΤΗΛ : 210-3647348,3647505

FAX : 210-3647450 - E.MAIL : dvervesos@ath.forthnet.gr

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Ι Κ Ο Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

Σε απάντηση του από 21/11/2016 ηλεκτρονικού σας μηνύματος (email) σχετικά με το ζήτημα της νομιμότητας μετατροπής των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου των έντεκα (11) εργαζομένων σας στην ανώνυμη δημοτική εταιρεία με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου – Ολύμπου» (Δ.Ε.Α.Δ.Ο.Ε Α.Ε) σε τιαυτές εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, αλλά και των υπολοίπων υποβληθέντων από εσάς ερωτημάτων, λεκτέα τυγχάνουν αναλυτικά τα κάτωθι:

Α. Αναφορικά με την νομική μορφή της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου –Ολύμπου (Δ.Ε.Α.Δ.Ο. Α.Ε) και την διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού αυτής.

Η ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου – Ολύμπου» και τον διακριτικό τίτλο «Δ.Ε.Α.Δ.Ο. Α.Ε» του νεοσύστατου Δήμου Δίου – Ολύμπου προέρχεται από την συγχώνευση των προϋφισταμένων ανώνυμων εταιριών με τις επωνυμίες α) «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρεία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου» του πρώην Δήμου Λιτοχώρου και β) «Κατασκευαστική επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρεία» του πρώην Δήμου Δίου (σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 21932/2011 πράξη και 22.479/31-10-2011 ορθή επανάληψη αυτής συγχώνευσης της συμβολαιογράφου

Κατερίνης Ελένης Λεοντιάδου) και ειδικότερα με απορρόφηση υπό στοιχ. β' από αυτής και υπό στοιχ. α'). Ειδικότερα :

α) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου» συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 18.842/21-12-2009 πράξη και υπ' αριθμ. 19.157/19-10-2010 ορθή επανάληψη αυτής της Συμβολαιογράφου Κατερίνης Σοφίας Φούντα – Κακκάλου, κατόπιν μετατροπής του ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου» (Δ.Ε.Α.Λ) σε Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12/2626/30-12-2009 απόφαση του Νομάρχη Πιερίας και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 93/8-1-2010, τεύχος Α.Ε και Ε.Π.Ε.

β) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία « Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ» συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 20.238/04-09-2009 πράξη της συμβολαιογράφου Κατερίνης Στυλιανής Μαντουλίδου, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12/2480/07-12-2009 απόφαση του Νομάρχη και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 14.281/9-12-2009, τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ, κατόπιν μετατροπής του ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου» σε Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία.

Αμφότερες οι ως άνω εταιρείες, όπως εξάλλου και η Δ.Ε.Α.Δ.Ο.Ε Α.Ε, είχαν ως κύριο αντικείμενό τους την εκμετάλλευση λατομείου.

Σκοπός της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε είναι μεταξύ άλλων :

- 1) η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας** και ειδικότερα α) η μεταποίηση αδρανών υλικών, β) η κατασκευή ασφαλτομίγματος, γ) η κατασκευή αποχετευτικών αγωγών και δ) η κατασκευή έτοιμου σκυροδέματος
- 2) η αξιοποίηση πάσης φύσεως ορυκτού πλούτου** της ευρύτερης περιοχής και των υδάτινων αποθεμάτων με τη δημιουργία εμφιαλωτηρίου ύδατος
- 3) η δημιουργία πάσης και εκμετάλλευση τουριστικών εγκαταστάσεων**

- 4) η ανάληψη/εκτέλεση τεχνικών έργων υποδομής
- 5) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση έργων σε ενεργειακά και περιβαλλοντικά θέματα (εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας, φυσικών πηγών κλπ)
- 6) ο καθορισμός και η υλοποίηση Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών
- 7) ο καθαρισμός, φύλαξη χώρων πρασίνου, ακτών, παραλιών και η συλλογή, αποκομιδή και εναπόθεση απορριμάτων.

Η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις. Ειδικότερα :

Σύμφωνα με το **άρθρο 252 του ν. 3463/2006** (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) ορίζεται στο άρθρο 1 αυτού « *οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, σύμφωνα με τις παρακάτω ειδικότερες ρυθμίσεις. Οι επιτρεπόμενες μορφές των επιχειρήσεων αυτών είναι οι εξής : α) δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις και β) ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α*»

Οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αποτελούν **κατ' άρθρο 252 παρ. 5 νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.**

Εν συνεχεία, από το άρθρο 265 του ν. 3463/2006 οριοθετούνται τα θέματα σύστασης και λειτουργίας των ανωνύμων εταιριών Ο.Τ.Α. Ειδικότερα, από τις παρ. 1 και 2 του ανωτέρω άρθρου ορίζονται τα ακόλουθα :

«1. *Δήμοι ή Κοινότητες, μόνοι ή με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτους, δύναται να συνιστούν ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων*». Στην παρ. α του άνω άρθρου αναφέρεται ότι «*οι Δήμοι, οι Κοινότητες, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μη προνομιούχες μετοχές που*

αντιπροσωπεύουν αθροιστικά την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Κατά το υπόλοιπο μπορεί να συμμετέχουν το Δημόσιο και φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου». Στην παρ. β του ως άνω άρθρου αναφέρεται ότι «Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 3 του κ.ν 2190/1920 και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου».

Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άνω άρθρου ορίζεται ότι «το προσωπικό των ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις προεδρικού διατάγματος, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε, η οποία παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός αφού συζητηθεί».

Περαιτέρω, με βάση την **διάταξη του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2120/1994** περί προσλήψεων μέσω Α.Σ.Ε.Π, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την **παρ. 1 του άρθρου 3812/2009**, εξειδικεύονται οι κατηγορίες εργαζομένων του δημοσίου τομέα των οποίων οι προσλήψεις υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ' όπου περιγράφεται η διαγωνιστική διαδικασία πρόσληψης στο δημόσιο τομέα. Ειδικότερα :

Μετά την τροποποίηση του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2120/1994 με την διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3812/2009 ορίζεται ότι « Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται όλοι οι φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α). Στον κατά τα πιο πάνω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των

διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται επίσης :
α).....,β).....γ) **οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους** κλπ.

Περαιτέρω, με την από 28 – 8- 2009 ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, η οποία εξεδόθη σε υλοποίηση του άρθρου 13 παρ. 4 του ν. 3429/2005, αναφορικά με τον καθορισμό της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού των ανωνύμων εταιρειών των ΟΤΑ α' βαθμού (ΦΕΚ 1877/τεύχος β'/3-9-2009) καθορίστηκε η διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού των ανωνύμων εταιρειών των ΟΤΑ α' βαθμού του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Με βάση την ανωτέρω ΚΥΑ, απαιτείται απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ήτις θα καθορίσει το προσωπικό που θα προσληφθεί κατά εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα καθώς και τα κριτήρια πρόσληψης. Περαιτέρω για την πρόσληψη του προσωπικού η εταιρεία οφείλει να εκδώσει προκήρυξη με όλα τα απαιτούμενα σε αυτήν αναγραφόμενα όπως τα κριτήρια πρόσληψης, την προθεσμία υποβολής των αιτήσεων των υποψηφίων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κλπ, ήτις (η προκήρυξη) αποστέλλεται εν συνεχεία στο Α.Σ.Ε.Π. Το Α.Σ.Ε.Π είναι αρμόδιο λοιπόν για να εγκρίνει ή να τροποποιήσει αυτήν, για να αποφανθεί επί ασκήσεως τυχόν ενστάσεων κατά των πινάκων προσληπτέων και μη αλλά και για να ελέγξει τη νομιμότητα του οριστικού πίνακα προσληπτέων κλπ.

Εξ' όλων των ανωτέρω προρρηθέντων, προκύπτει, ότι, οι Δήμοι μπορούν να συνιστούν επιχειρήσεις, αίτινες (οι επιχειρήσεις) καλούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, μορφές των οποίων είναι και οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α και οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, όπως ακριβώς συντρέχει στην υπό κρίση περίπτωση με την Μονομετοχική Δημοτική Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου –Ολύμπου (Δ.Ε.Α.ΔΟ Α.Ε). Η εν λόγω ανώνυμη εταιρεία, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994,

όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3812/2009, αλλά και με βάση την ανωτέρω από 28-8-2009 ΚΥΑ, υπάγεται στην διαγωνιστική διαδικασία πρόσληψης στο δημόσιο τομέα, καθώς αποτελεί αδιαμφισβήτητα με όσα λεπτομερώς αναπτύχθηκαν ανωτέρω, επιχείρηση Ο.Τ.Α α' βαθμού.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, υπάγεται αναμφισβήτητα στις διατάξεις του π.δ. 164/04, αφού ως επιχείρηση Ο.Τ.Α ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Ειδικότερα :

Σύμφωνα με την από 20.7.2004 Εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών με θέμα «Οδηγίες για την εφαρμογή του Π.Δ 164/2004» προσδιορίζεται η έκταση εφαρμογής του ΠΔ 164/04 ως εξής : «Στις ρυθμίσεις του Π.Δ 164/2004 υπάγεται το προσωπικό που συνδέεται με σύμβαση ή σχέση εξηρημένης εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση έργου ή άλλη σύμβαση ή σχέση, η οποία υποκρύπτει σχέση εξηρημένης εργασίας με φορείς του δημοσίου τομέα όπως αυτός περιγράφεται κατωτέρω :

α) Δημόσιες υπηρεσίες

β) ΝΠΔΔ με εξαίρεση την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Επιτροπή Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης

γ) Κρατικές ή Δημόσιες και παραχωρηθείσες επιχειρήσεις και οργανισμοί

δ) Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δημοσίου χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου σκοπούς.

ε) Τράπεζες, εφόσον ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου, είτε στο σύνολό τους είτε κατά πλειοψηφία

στ) θυγατρικές εταιρείες των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ των περιπτώσεων β' και δ' αντιστοίχως καθώς και

ζ) Δημοτικές και Κοινοτικές επιχειρήσεις

Δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω ΠΔ οι ανώνυμες εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών καθώς κι οι φορείς που βάσει

ειδικών διατάξεων έχουν εξέλθει του δημοσίου τομέα, με εξαίρεση την περίπτωση ζ».

Σύμφωνα λοιπόν με την παραπάνω Εγκύκλιο, στο πεδίο εφαρμογής του π.δ.164/04 υπάγονται όλες οι Υπηρεσίες, Οργανισμοί ή Επιχειρήσεις του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως και στην προκειμένη περίπτωση η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, με βάση τα όσα λεπτομερώς αναπτύχθηκαν ανωτέρω. Πλούσια όμως είναι και οι νομολογία των Δικαστηρίων της Χώρας επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Ειδικότερα :

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 596/2015 και 628/2015 απόφαση του Α.Π κρίθηκε ότι « σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. γ' του π.δ. 164/04, ως “δημόσιος τομέας” χαρακτηρίζεται αυτός που οριοθετείται “από τις διατάξεις του άρθρου 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990 ή από άλλες ειδικές διατάξεις, όπως εκάστοτε ισχύουν”, ενώ κατά το άρθρο 51 παρ. 1 περ. β' του ν. 1892/1990, **στον δημόσιο τομέα υπάγονται τα ΝΠΔΔ, στα οποία συγκαταλέγονται οι ΟΤΑ και κατά τα άρθρα 1 παρ. 3 του ν. 2527/1997 και 10 παρ. 5 του ν. 3051/2002, οι επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α υπάγονται στο σύστημα του ν. 2190/1994 ως προς την πρόσληψη του διοικητικού και μη προσωπικού αυτών όλων των κατηγοριών, με εξαίρεση μόνο του ειδικού επιστημονικού προσωπικού και των διευθυνόντων υπαλλήλων. Έτσι, οι δημοτικές επιχειρήσεις ως προς την πρόσληψη του προσωπικού τους , λογίζονται φορείς του δημοσίου τομέα, στον οποίον ισχύουν οι ως άνω περιοριστικές των προσλήψεων ρυθμίσεις, καθώς και οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 7 και 8 του Συνταγμ. και του ν. 2190/1994 (ΑΠ 184/2014).**»

Τα ως άνω κρισιολόγησε και η υπ' αριθμ. 44/2015 απόφαση του Εφετείου Πειραιώς σύμφωνα με την οποία «*Η πρόσληψη του προσωπικού των επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, υπαγομένη εις το σύστημα προσλήψεων του Ν. 2190/1994, γίνεται από τις ίδιες επιχειρήσεις (εταιρείες), οι οποίες προκηρύσσουν τις προς πλήρωση θέσεις, συγκροτούν την επιτροπή επιλογής, η οποία καταρτίζει τους πίνακες κατατάξεως επί τη βάση των υπό*

του νόμου και της προκηρύξεως θεσπιζομένων προσόντων και κριτηρίων και μετ' ασκήσεως ελέγχου νομιμότητα (είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατ' ένσταση) των πινάκων αυτών εκ μέρους του Α.Σ.Ε.Π. Το Ανώτατο Συμβούλιον Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) είναι αρμόδιο ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, κατά τις προαναφερόμενες διατάξεις του εν λόγω νόμου, όπως έχουν τροποποιηθεί και συμπληρωθεί, διά την άσκηση ελέγχου νομιμότητος (αυτεπαγγέλτως ή κατ' ένστασιν των υποψηφίων) της διαδικασίας των προσλήψεων ουχί μόνον από τους φορείς του δημοσίου τομέως, όπως αυτός οριοθετείται διά των διατάξεων του Ν. 1256/1982 (όπως έχουν τροποποιηθεί και συμπληρωθεί), αλλά και από τους φορείς, οι οποίοι ειδικώς διά την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2190/1994 θεωρείται ότι ανήκουν στον δημόσιο τομέα, όπως είναι και οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, πρώτου και δεύτερου βαθμού».

Β. Αναφορικά με την φύση και το κύρος των συμβάσεων/σχέσεων εργασίας των συγκεκριμένων έντεκα (11) εργαζομένων στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε

Οι συγκεκριμένοι έντεκα (11) εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, οι συμβάσεις εργασίας των οποίων αναγράφονται στο έγγραφο που μας αποστείλατε ηλεκτρονικά μέσω email, προσλήφθηκαν αρχικώς από ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου» (Δ.Ε.Α.Λ) δυνάμει συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε διαφορετικά ο καθένας χρονικά διαστήματα και δύο εξ' αυτών από το ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου» δυνάμει συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Ειδικότερα :

1) Ο Κωνσταντίνος Βαλσαμόπουλος προσελήφθη από την Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου την 5/5/2004 δια συμβάσεως

εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με την ειδικότητα του εργάτη γενικών καθηκόντων.

2) Ο Δημήτριος Καρανάτσιος προσελήφθη από την Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου την 15/12/2005 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με την ειδικότητα του αποθηκάριου.

3) Ο Αθανάσιος Καρατεγος προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 4/6/2007 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την ειδικότητα του χειριστή μηχανήματος έργου. Μετά την λήξη της αρχικής συμβάσεώς του την 3/8/2007 έλαβαν χώρα διαδοχικές ανανεώσεις παρατάσεις αυτής με καθεστώς συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/03/2008.

4) Ο Κωνσταντίνος Καρλέτσας προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 01/01/2009 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/12/2009, με την ειδικότητα του υπαλλήλου γραφείου.

5) Ο Εμμανουήλ Μακρής προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 01/09/2006 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 30/11/2006, με την ειδικότητα του εργάτη γενικών καθηκόντων. Μετά την λήξη αυτής η σύμβασή του ανανεώθηκε με την σύναψη νέας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

6) Ο Κωνσταντίνος Μοσχόβας προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 01/04/2008 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την ειδικότητα του χειριστή μηχανήματος. Μετά την λήξη της αρχικής συμβάσεώς του την 30/08/2008 έλαβαν χώρα διαδοχικές ανανεώσεις παρατάσεις αυτής με καθεστώς συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/12/2009.

7) Ο Νικόλαος Μιτυληναίος προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 02/07/2009 δια συμβάσεως εξαρτημένης

εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την ειδικότητα του χειριστή μηχανήματος έργου. Μετά την λήξη της αρχικής συμβάσεώς του την 31/08/2007 έλαβαν χώρα διαδοχικές ανανεώσεις παρατάσεις αυτής με καθεστώς συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/03/2008.

8) Ο Κωνσταντίνος Ντούλκας προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 0/02/2008 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την ειδικότητα του υπαλλήλου γραφείου . Μετά την λήξη της αρχικής συμβάσεώς του την 30/06/2008 έλαβαν χώρα διαδοχικές ανανεώσεις παρατάσεις αυτής με καθεστώς συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/12/2009.

9) Ο Δημήτριος Παπαδόπουλος προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 04/03/2008 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, με την ειδικότητα του οδηγού. Μετά την λήξη της αρχικής συμβάσεώς του την 30/06/2008 έλαβαν χώρα διαδοχικές ανανεώσεις παρατάσεις αυτής με καθεστώς συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 3/12/2009.

10) Ο Γεώργιος Παπαϊωάννου προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 22/06/2009 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/12/2009, με την ειδικότητα του ηλεκτροτεχνίτη αυτοκινήτων.

11) Ο Πέτρος Σβαρνάς προσελήφθη από την Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου την 22/06/2009 δια συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένης χρονικής διάρκειας έως την 31/02/2009, με την ειδικότητα του εργάτη φορτώσεων. Μετά την λήξη αυτής η σύμβασή του ανανεώθηκε με την σύναψη από 01/09/2006 νέας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Όπως λεπτομερώς αναφέραμε παραπάνω κατ' άρθρο 252 παρ. 1 του Ν. 3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) προβλέπεται ότι « *οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, σύμφωνα με τις παρακάτω ειδικότερες ρυθμίσεις. Οι επιτρεπόμενες μορφές των επιχειρήσεων αυτών είναι οι εξής : α) δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις και β) ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α*».

Οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αποτελούν **κατ' άρθρο 252 παρ. 5 νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.**

Μέχρι την ισχύ του ν. 2527/1997, όστις τροποποίησε και συμπλήρωσε το ν. 2190/1994, οι προσλήψεις του προσωπικού των δημοτικών επιχειρήσεων δεν υπαγόταν στις διατάξεις που αφορούν την διαγωνιστική διαδικασία πρόσληψης μέσω Α.Σ.Ε.Π, ενώ από την θέσπισή του, υπήχθησαν οι προσλήψεις του συνόλου του προσωπικού αυτών πλην των εργατοτεχνιτών ΥΕ, που προσλαμβάνονταν σύμφωνα με τον οικείο Κανονισμό ή κατόπιν σχετικής προκήρυξης υπό την έγκριση του Α.Σ.Ε.Π. Ειδικότερα :

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2527/1997 ορίστηκε ότι « Οι αμιγείς και μικτές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού στις οποίες ο Ο.Τ.Α. κατέχει άμεσα ή έμμεσα το 50% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου, οι πάσης μορφής δημόσιες επιχειρήσεις και οι θυγατρικές τους εταιρείες, καθώς και οι θυγατρικές εταιρείες τραπεζών υπάγονται στο σύστημα προσλήψεων του ν. 2190/1994 ως προς την πρόσληψη τακτικών και με σύμβαση ορισμένου χρόνου διοικητικών υπαλλήλων των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και τακτικού και με σύμβαση ορισμένου χρόνου προσωπικού της κατηγορίας ΥΕ, με εξαίρεση το εργατοτεχνικό προσωπικό ΥΕ. Ως διοικητικοί υπάλληλοι για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης νοούνται οι προσλαμβανόμενοι για την άσκηση της διοικητικοοικονομικής λειτουργίας της επιχείρησης (όπως γραφείς, γραμματείς, δακτυλογράφοι, στενογράφοι, λογιστές, υπάλληλοι για θέματα προσωπικού, οικονομικής διαχείρισης κ.λπ.). Η πρόσληψη του τακτικού διοικητικού προσωπικού από τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., τις

δημόσιες επιχειρήσεις και τις θυγατρικές τους εταιρείες και τις θυγατρικές εταιρείες τραπεζών γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 18 του παρόντος νόμου από τις ίδιες τις εταιρείες. Η σχετική προκήρυξη δημοσιεύεται ολόκληρη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.) και περίληψη της σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών. Η προκήρυξη αποστέλλεται πριν τη δημοσίευσή της στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο οφείλει να την ελέγξει από άποψη νομιμότητας εντός δέκα (10) ημερών. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δέκα (10) ημερών τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Γ., οι σχετικοί πίνακες κατάταξης των υποψηφίων αποστέλλονται στο Α.Σ.Ε.Γ., το οποίο ασκεί έλεγχο αυτεπαγγέλτως ή κατ'ένσταση υποψηφίων. Μετά τον έλεγχο η επιτροπή του οικείου φορέα καταρτίζει τους οριστικούς πίνακες κατάταξης, καθώς και τους πίνακες διοριστέων, τους οποίους και αποστέλλει για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Γ.). Η πρόσληψή όμως του προσωπικού μπορεί να γίνεται αμέσως μετά την κατάρτιση των πινάκων κατάταξης των υποψηφίων και πριν τον αυτεπάγγελτο ή κατ'ένσταση έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π.. Μετά τη δημοσίευση των οριστικών πινάκων διοριστέων οι τυχόν ήδη προσληφθέντες που δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς απολύονται. Οι απολυόμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές που προβλέπονται για την απασχόλησή τους έως την ημέρα της απόλυσης, χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση από την αιτία αυτή. Οι ανωτέρω φορείς (επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., δημόσιες επιχειρήσεις και θυγατρικές τους εταιρείες και θυγατρικές εταιρείες τραπεζών) προσλαμβάνουν το μη διοικητικό προσωπικό (όπως τεχνικό υπό ευρεία έννοια προσωπικό, υγειονομικό, κ.λπ.), καθώς και το εργατοτεχνικό προσωπικό ΥΕ, βάσει των διατάξεων του κανονισμού τους ή, εάν δεν υφίσταται κανονισμός, βάσει προκηρύξεως με τους όρους πρόσληψης ή διορισμού, οι οποίοι πρέπει να ανταποκρίνονται πλήρως και αυστηρά στις ανάγκες για τις οποίες εγκρίθηκε η πρόσληψη από το αρμόδιο κυβερνητικό ή άλλο αρμόδιο όργανο. Η προκήρυξη πριν τη δημοσίευσή της εγκρίνεται ή τροποποιείται από το Α.Σ.Ε.Π., μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την υποβολή του αντίστοιχου σχεδίου. Εάν η προθεσμία των δέκα (10) ημερών παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π.. Η πρόσληψή του προσωπικού αυτού ελέγχεται από το Α.Σ.Ε.Π.

αυτεπαγγέλτως ή κατ' ένσταση υποψηφίων από την άποψη τήρησης των διατάξεων του οικείου κανονισμού και των αρχών της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας. Απαγορεύεται η υπό οποιαδήποτε νομική μορφή μεταφορά προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου σε άλλο νομικό πρόσωπο, κλάδο ή ειδικότητα, ή η ανάθεση διαφορετικών καθηκόντων. Προϊστάμενοι υπηρεσιών ή άλλα αρμόδια όργανα που ενεργούν κατά παράβαση του προηγούμενου εδαφίου διαπράττουν το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος, κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, διωκόμενοι αυτεπάγγελα. Οι ίδιοι ανωτέρω φορείς προσλαμβάνουν το ειδικό επιστημονικό προσωπικό μετά από διαδικασία συνέντευξης και επιλογής από επιτροπές τις οποίες συγκροτεί η διοίκηση του οικείου φορέα. Και οι προσλήψεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού υπόκεινται στον έλεγχο του Α.Σ.Ε.Π. αυτεπαγγέλτως ή κατ' ένσταση υποψηφίων από την άποψη τήρησης των ανωτέρω γενικών αρχών πρόσληψης. Η πρόσληψη διοικητικών υπαλλήλων από τους ανωτέρω φορείς μπορεί να γίνεται και με διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π., εφόσον ζητηθεί από τον οικείο φορέα».

Συνωδά των προεκτεθέντων η πρόσληψη των ως άνω εργαζομένων τόσο στην Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου (Δ.Ε.Α.Λ) όσον και στην Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου για να ήταν νόμιμη θα έπρεπε να είχε γίνει βάσει της διαγωνιστικής διαδικασίας πρόσληψης που προβλέπεται στον Δημόσιο Τομέα. Πιο συγκεκριμένα οι θέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου πληρούνται με την διαδικασία του άρθρου 18 του ν. 2190/1994 και οι θέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου πληρούνται με την διαδικασία των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 2190/1994. Μάλιστα, η πρόσληψη τακτικού προσωπικού με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου από τις δημοτικές επιχειρήσεις, με βάση την διαμορφωθείσα νομολογία των Δικαστηρίων της Χώρας, υπόκειται αναμφισβήτητα στη διαδικασία και τις προβλέψεις του Ν. 2190/1994 και ειδικότερα του άρθρου 18 αυτού θεωρουμένων ως φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, κατά την νομοθετικώς ισχύουσα

οριοθέτησή του (ΣΤΕ 911/2005, 1189/2004, 373/2002, 374/2002, ΑΠ 596/2015).

Στην προκειμένη όμως περίπτωση δεν τηρήθηκαν οι εκ του νόμου ρητά καθοριζόμενες διαδικασίες και διατυπώσεις για την έγκυρη σύναψη σύμβασης Εξαρτημένης Εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου και Αορίστου Χρόνου αντίστοιχα με τις άνω δημοτικές επιχειρήσεις και ειδικότερα α) δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία επιλογής προσωπικού μέσω Α.Σ.Ε.Π (προκήρυξη, διαγωνιστική διαδικασία κλπ) και β) οι επίδικες συμβάσεις είχαν συναφθεί κατά παρέκκλιση των σχετικών νομοθετικών προβλέψεων της ΠΥΣ 55/98, 236/04 και 33/06 καθώς ουδέποτε εκδόθηκε σχετική απόφαση έγκρισης των ως άνω προσλήψεων. Συνεπώς, οι υφισταμένες συμβάσεις εργασίας των συγκεκριμένων εργαζομένων είναι ΑΚΥΡΕΣ ή άλλως ΑΠΛΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Περαιτέρω, με την αναθεώρηση του Συντάγματος που έλαβε χώρα με το από 6-4-2001 ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής (ΦΕΚ 84/17-4-2001) και με σκοπό τη μέγιστη δυνατή διασφάλιση των συνταγματικών αρχών της ισότητας ενώπιον του νόμου, της αξιοκρατίας και της διαφάνειας κατά τις προσλήψεις στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, προστέθηκε στο άρθρο 103 του Συντάγματος η παρ. 7, που προβλέπει ότι η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής. Επίσης στο ίδιο ως άνω άρθρο προστέθηκε η παράγραφος 8 που προβλέπει ότι «*Νόμος ορίζει τους όρους και την χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου*

2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το πρόσωπο του προηγούμενου εδαφίου. **Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάρχει στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολουμένους με σύμβαση έργου».** '

Από τα παραπάνω προκύπτει σαφέστατα ότι οι διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου συναπτόμενες με το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, δεν δύναται να μετατραπούν σε τοιαύτες εργασίας αορίστου χρόνου κατ' άρθρο 103 παρ. 7 και 8 του Συντάγματος, έστω κι αν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες και συνακόλουθα ο εργοδότης δεν έχει ευχέρεια για την σύναψη σύμβασης αορίστου χρόνου ή την μετατροπή συμβάσεως ορισμένου χρόνου σε αορίστου.

Γ. Αναφορικά με την δυνατότητα του διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε να «νομιμοποιήσει» την σχέση εργασίας των εργαζομένων δυνάμει συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Όπως λεπτομερώς αναφέραμε παραπάνω κι ενόσω εξελισσόταν η εργασιακή σχέση των άνω εργαζομένων με τις προηγούμενες εργοδότηρες επιχειρήσεις τους

α) με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Λιτοχώρου, αποφασίστηκε η μετατροπή του ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου» σε Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου», ήτις εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12/2626/30-12-2009 απόφαση του Νομάρχη Πιερίας και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 93/8-1-2010, Τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ. Η ως άνω Δημοτική Εταιρία συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 18.842/21-12-2009 πράξη και υπ' αριθμ.

19.157/19-10-2010 ορθή επανάληψη αυτής της Συμβολαιογράφου Κατερίνης Σοφίας Φούντα- Κακκάλου. Ενόψει της άνω μετατροπής, όλο το προσωπικό της Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης Λιτοχώρου, μεταφέρθηκε ex lege (κατ' άρθρο 269 ν. 3463/2006) στην άνω Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία, **με την ίδια σχέση εργασίας ως και πρότερων**. Κατ' αυτόν τον τρόπο, υπεκαταστάθη στην θέση του αρχικού εργοδότη όσων από τους εργαζομένους είχαν προσληφθεί από την Δ.Ε.Α.Λ κατά (πλήρη) διαδοχή εργοδότη το ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου».

β) με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Δίου, αποφασίστηκε η μετατροπή του ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου» σε Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ», ήτις εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 12/2480/07-12-2009 απόφαση του Νομάρχη και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 14.281/9-12-2009, Τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ. Η ως άνω Δημοτική Εταιρία συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 20.238/04-09-2009 πράξη της Συμβολαιογράφου Κατερίνης Στυλιανής Μαντουλίδου. Ενόψει της άνω μετατροπής, όλο το προσωπικό της Δημοτικής Κατασκευαστικής Επιχείρησης Δήμου Δίου, μεταφέρθηκε ex lege (κατ' άρθρο 269 ν. 3463/2006) στην άνω Δημοτική Ανώνυμη Εταιρία, **με την ίδια σχέση εργασίας ως και πρότερων**. Κατ' αυτόν τον τρόπο, υπεκαταστάθη στην θέση του αρχικού εργοδότη όσων από τους εργαζομένους είχαν προσληφθεί από την Δ.Ε.Α.Λ κατά (πλήρη) διαδοχή εργοδότη το ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρεία Ο.Τ.Α».

Εν συνεχεία κατόπιν εφαρμογής του άρθρου 110 του ν. 3852/2010 και την συνένωση των τριών Δήμων της Πιερίας (Δίου – Ολύμπου - Αν. Ολύμπου) αποφασίστηκε η συγχώνευση των προϋφισταμένων ανωνύμων εταιριών με τις επωνυμίες α) «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου» του πρώην Δήμου Λιτοχώρου και β) «Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρία» του πρώην

Δήμου Δίου, στο ν.π.ι.δ. με την επωνυμία « Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου – Ολύμπου» (Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε) του νεοσύστατου Δήμου Δίου – Ολύμπου. Η ως άνω Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 21932/2011 πράξη και 22.479/31-10-2011 ορθή επανάληψη αυτής συγχώνευσης της συμβολαιογράφου Κατερίνης Ελένης Λεοντιάδου. **Εν όψει της άνω συγχωνεύσεως, το σύνολο των δραστηριοτήτων κι όλο το προσωπικό των συγχωνευθεισών Δημοτικών Ανώνυμων Εταιριών, μεταφέρθηκε ex lege κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 110 του ν. 3852/2010 στο ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου – Ολύμπου»(Δ.Ε.Α.Δ.Ο. Α.Ε) με την ίδια σχέση εργασίας. Υπεκαταστάθη κατ' αυτόν τον τρόπο στην θέση του αρχικού εργοδότη και δη των ως άνω Δημοτικών Ανωνύμων Εταιριών κατά (πλήρη) διαδοχή εργοδότη η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε.**

Στην προκειμένη λοιπόν περίπτωση επήλθε διαδοχή εργοδότη (π.δ 178/2002) και όλο το προσωπικό των προϋφισταμένων ως άνω νομικών προσώπων μεταφέρθηκε με την ίδια σχέση εργασίας στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε. Ειδικότερα, όσον αφορά το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει στην περίπτωση της διαδοχής εργοδότη, σύμφωνα με το π.δ. 178/2002, λεκτέα τυγχάνουν τα ακόλουθα :

Μεταβίβαση επιχείρησης ή εκμετάλλευσης ή τμήματος αυτών, κατά την έννοια των άρθρων 1, 2, 3, του Π.Δ.572/1988 και των άρθρων 6 παρ. 1 του Ν. 2112/1920, 9 παρ.1 το Β.Δ. της 16-7-1920, του προΐσχύσαντος άρθρου 6 παρ. 2 του Ν.3239/1955, 8 του Π.Δ. της 8-12-1928, είναι η κάθε είδους ανάληψη και συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας από τρίτον, **εφόσον δεν μεταβάλλεται η ταυτότητα της επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως, εφόσον δηλαδή συνεχίζεται η ίδια επιχείρηση ή εκμετάλλευση.** Ο τρόπος της μεταβιβάσεως δεν ενδιαφέρει. Αρκεί το πραγματικό γεγονός ότι ο παλαιός

εργοδότης χάνει την ιδιότητα του φορέα της επιχείρησης ή εκμετάλλευσης και ο διάδοχός του αποκτά την ιδιότητα αυτή(άρθρο 2 της Οδηγίας 77/187/ΕΟΚ, όπως αντικαταστάθηκε με την Οδηγία 98/50/ΕΚ), έστω και προσωρινά. **Σημαντικός παράγοντας για την εφαρμογή των προστατευτικών διατάξεων του π.δ., στην περίπτωση που έχουμε λύση της επιχείρησης, είναι η εξέταση της τύχης της επιχείρησης, που ασκεί το νομικό πρόσωπό μετά την κατάργησή του με όποιον τρόπο και εάν επέρχεται αυτή, είτε, δηλαδή, με λύση του, είτε με κατάργησή του από τον νόμο κτλ. Μας ενδιαφέρει αποκλειστικά και μόνο το πραγματικό γεγονός ότι, συνεχίζεται η λειτουργία της επιχείρησης με την ανάληψη της επιχειρηματικής δράσης από έναν τρίτο, η υπεισέλευση, δηλαδή ενός τρίτου προσώπου στη θέση του φορέα της επιχείρησης. Στο πλαίσιο, επομένως του θεσμού της μεταβίβασης μας ενδιαφέρει, εάν υφίσταται εναλλαγή στο πρόσωπο του φορέα της επιχείρησης ως πραγματικό γεγονός, ανεξάρτητα από το νομικό υπόβαθρο και τις νομικές μεταβολές που τυχόν συνεπιφέρει στα στοιχεία της επιχείρησης ή στην επιχείρηση καθεαυτή.**

Στην ανωτέρω θέση έχει καταλήξει και το ΔΕΚ με το σκεπτικό ότι κάθε φορά πρέπει να εκτιμάται ο αντικειμενικός σκοπός που επιδιώκεται από τη διαδικασία, στην οποία έχει υπαχθεί η μεταβιβαζόμενη επιχείρηση. Εφ' όσον σκοπός της διαδικασίας είναι η συνέχιση της επιχείρησης, τότε η μεταβίβαση της επιχείρησης εντάσσεται στο πλαίσιο εφαρμογής της οδηγίας.

Για να υπάρχει μεταβίβαση επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως ή τμήματος αυτών (άρθρο 2 Π.Δ. 572/1988) πρέπει να μεταβιβάζονται τόσα επί μέρους στοιχεία της επιχειρήσεως και κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα μεταβιβαζόμενα στοιχεία να διατηρούν την οργανική τους ενότητα και υπό τον νέο φορέα (εργοδότη) ικανά να πραγματοποιήσουν τον επιδιωκόμενο κερδοσκοπικό, οικονομικό ή τεχνικό σκοπό. Θα πρέπει, δηλαδή, η μεταβιβαζόμενη επιχείρηση ή εκμετάλλευση να διατηρεί την ταυτότητά της και υπό τον νέο φορέα της. Η μεταβολή αφορά το πρόσωπο του φορέα της μονάδας και όχι την ίδια. Διατήρηση της ταυτότητάς της σημαίνει ότι διατηρούνται αμετάβλητες οι θέσεις εργασίας του προσωπικού της και συνεπώς δικαιολογείται ο νέος φορέας της να αναλάβει τις εργασιακές σχέσεις

που συνδέονται με αυτές (ΑΠ 1553/02).Οι ανωτέρω διατάξεις ανήκουν στο χώρο του Εργατικού Δικαίου, προϋποθέτουν αντικειμενική αλλαγή του εργοδότη, αλλαγή δηλαδή του φορέα της επιχείρησης, η οποία να επέρχεται από την μεταβίβαση αυτής, και βρίσκουν εφαρμογή σε κάθε επιχείρηση και σε κάθε μεταβολή του προσώπου του εργοδότη. Παράλληλα, ωστόσο, εφαρμόζονται και ορισμένες διατάξεις από το χώρο του Εμπορικού Δικαίου, οι οποίες θεσπίζουν τη συνέχιση των εργασιακών σχέσεων στο πρόσωπο του νέου εργοδότη, όταν ο αρχικός εργοδότης είναι εμπορική εταιρία και η μεταβολή του προσώπου του πραγματοποιείται με μεταβολές που επέρχονται στην εταιρία (συγχώνευση , απορρόφηση, μετατροπή κ.λ.π.). Συγκεκριμένα τα άρθρα 75 παρ. 1 α' , 79,80,81 παρ. 5, 82 παρ. 3 εδ.β',85 παρ.1 α' και 2, 88 παρ.1,89 Ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Σύμφωνα δε με το άρθρο 1 παρ. 1 της Οδηγίας 77/187/ΕΟΚ - προς την οποία εναρμονίστηκε η ελληνική νομοθεσία με το Π.Δ. 572/1988 -σκοπός της οποίας είναι η κατά το μέτρο του δυνατού προστασία των εργαζομένων - η μεταβίβαση της επιχείρησης γίνεται είτε με συμβατική εκχώρηση είτε με συγχώνευση. Η παραπάνω Οδηγία δεν ορίζει πότε υπάρχει συμβατική εκχώρηση ή συγχώνευση. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία του ΔΕΚ, η Οδηγία έχει εφαρμογή, εφόσον υπάρχει μεταβολή, προκύπτουσα από συμβατική εκποίηση ή συγχώνευση, του - φυσικού ή νομικού - προσώπου που είναι υπεύθυνο για την εκμετάλλευση της επιχείρησης και που αναλαμβάνει έτσι τις υποχρεώσεις του εργοδότη έναντι των μισθωτών που εργάζονται στην επιχείρηση, και τούτο ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση ή μη της κυριότητας της επιχείρησης (βλ.ΔΕΚ 17.12.1987, Ny Molle Kro, Συλλογή 1987, 5483). Στη συνέχεια η Οδηγία 78/855/ΕΟΚ, του Ευρωπαϊκού Εταιρικού Δικαίου, διέλαβε τον ορισμό της "συγχωνεύσεως" και προβλέπει δύο είδη αυτής, ήτοι τη συγχώνευση : α) δι' απορροφήσεως, στην οποία η απορροφούμενη εταιρία λύεται χωρίς εκκαθάριση και μεταβιβάζει το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού της στην απορροφώσα, έναντι παροχής μετοχών εκ μέρους της τελευταίας στους μετόχους της απορροφούμενης (άρθρο 3) και β) δι' ιδρύσεως νέας εταιρίας, στην οποία οι εμπλεκόμενες εταιρίες λύνονται χωρίς εκκαθάριση και μεταβιβάζουν το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού τους στην νεοϊδρυόμενη εταιρία, έναντι παροχής μετοχών εκ μέρους της τελευταίας

στους μετόχους των λυομένων εταιριών (άρθρο 4). Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, πεδίο εφαρμογής του εξεταζόμενου θεσμού υπάρχει μόνον, όταν το στοιχείο που μεταβάλλεται στην εργασιακή σχέση είναι το πρόσωπο του εργοδότη, ενώ παραμένουν αμετάβλητα όλα τα άλλα (ΑΠ 650/82 ΔΕΝ1982-782). Εξ αντιδιαστολής συνάγεται, ότι δεν εφαρμόζεται ο θεσμός αυτός, όταν στη σχέση εργασίας το μεταβαλλόμενο στοιχείο δεν είναι ο εργοδότης. Τέτοια περίπτωση συντρέχει όταν ο εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο και μεταβάλλονται τα στοιχεία που συνδέονται με την εσωτερική δομή και λειτουργία του χωρίς, όμως, να μεταβάλλεται το Ν.Π. (πχ. ,επί κεφαλαιουχικών εταιριών, αλλαγές στα πρόσωπα των μετόχων, μεταβολή στη σύνθεση του Δ.Σ.). Στο προσχέδιο της Οδηγίας 77/187/ΕΟΚ είχε προταθεί η εφαρμογή της Οδηγίας και στις περιπτώσεις αυτές, τελικά, όμως, δεν έγινε δεκτή η πρόταση. Και τούτο, διότι θεωρήθηκε ότι επέκταση του εν λόγω θεσμού στις προαναφερόμενες περιπτώσεις δεν έχει νόημα, επειδή το πρόσωπο του συμβαλλόμενου παραμένει το ίδιο και ο μισθωτός έχει έναντι αυτού την προστασία που του παρέχει πρωτογενώς ο συμβατικός δεσμός. Εκτός τούτου, δημιουργεί δυσμενέστερο καθεστώς για τους μισθωτούς, επειδή τους επιβαρύνει με την επίκληση και απόδειξη γεγονότων τα οποία είτε είναι πολύ πιθανό να αγνοούν είτε είναι δυσαπόδεικτα (τη μετακίνηση των μετοχών, τη μεταβολή των προσώπων που συνθέτουν τα όργανα του Ν.Π. κ.λ.π.) και μάλιστα χωρίς να καταλήγει στην παροχή αυξημένης προστασίας σ' αυτούς. Εξάλλου, σε περίπτωση "μεταβολής του προσώπου του εργοδότη" το άρθρο 4 παρ 1 εδ 2 του Π.Δ. 178/2002 εισήγαγε εις ολόκληρον ευθύνη του νέου εργοδότη ("διαδόχου") πέρα από την ευθύνη του μεταβιβάζοντος, η οποία προβλεπόταν ούτως ή άλλως από το παραδοσιακό Εργατικό Δίκαιο, υπό το οποίο η ευθύνη του νέου εργοδότη (εκδοχέως) περιοριζόταν σε περίπτωση μεταβιβάσεως, βάσει συμβάσεως, απλώς μέχρι του ύψους του ενεργητικού της μεταβιβαζόμενης επιχειρήσεως (άρθρο 479 ΑΚ). Η διάταξη αυτή έχει ως αντικείμενο αποκλειστικά τις αξιώσεις των εργαζομένων, οι οποίες απορρέουν από τη σχέση εργασίας στην περίπτωση της με οποιοδήποτε τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία μεταβιβάσεως επιχειρήσεως ή εκμεταλλεύσεως ή τμήματος αυτής. Αντίθετα το άρθρο 479 ΑΚ αναφέρεται σε

όλα αδιακρίτως τα χρέη του εκποιούντος, αλλά μόνο για την περίπτωση της συμβατικής μεταβιβάσεως περιουσίας ή επιχειρήσεως.

Εξ' άλλου με τη διάταξη του άρθρου 7 του π.δ/τος 178/02 προβλέπεται η διατήρηση της προστασίας των εκπροσώπων των εργαζομένων και η διατήρηση του καθεστώτος και της αποστολής τους, ενώ με το άρθρο 8 του ιδίου π.δ/τος προβλέπεται η πληροφόρησή τους και η διαβούλευση με αυτούς, αναφορικά με τους λόγους της μεταβιβάσεως και τις νομικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειές της για τους εργαζόμενους, καθώς και τα προβλεπόμενα γι' αυτούς μέτρα. Αμφότερες οι υποχρεώσεις βαρύνουν τόσο τον αρχικό όσο και τον διάδοχο εργοδότη (ΑΠ 647/2003 ΝοΒ 52, 37).

Για τη συνέχιση των συμβάσεων με τον νέο εργοδότη δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση η εγκυρότητα τούτων με το ειδικότερο σκεπτικό ότι εφ' όσον η εργασιακή σχέση που δημιουργείται από την άκυρη σύμβαση, στηρίζεται εξ' ίσου (όπως ακριβώς συμβαίνει και με τη δημιουργούμενη από την έγκυρη σύμβαση εργασίας) στο πραγματικό γεγονός της παροχής της εργασίας από τον εργαζόμενο, είναι κατ' αρχήν αδιάφορο εάν ο αποδεχόμενος την εν λόγω εργασία είναι ο αρχικός ή ο διάδοχος εργοδότης αυτού, ο οποίος εφ' όσον αποδέχεται τις υπηρεσίες του εργαζομένου, θεωρείται ότι συνεχίζει την εργασιακή σχέση αυτού με τον προηγούμενο εργοδότη, ενώ εάν επιθυμεί να απαλλαγεί από τις υπηρεσίες του, δεν αρκεί να επικαλεστεί την ακυρότητα της σύμβασής τους με τον τελευταίο, αλλά θα πρέπει να καταγγείλει την εργασιακή σχέση, με παράλληλη καταβολή της νόμιμης αποζημιώσεως.

Εφόσον, λοιπόν, πληρούνται κατά τα ανωτέρω όλες οι προϋποθέσεις εφαρμογής των σχετικών διατάξεων, επέρχονται αυτομάτως οι έννομες συνέπειες της μεταβιβάσεως επιχειρήσεως κλπ, οι οποίες είναι σύμφωνα με τις ανωτέρω σχετικές διατάξεις οι εξής:

α) Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 1 εδ. 1 και § 2 του π.δ. 178/2002 τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που έχει ο μεταβιβάζων από σύμβαση ή σχέση εργασίας που

υφίσταται κατά την ημερομηνία της μεταβιβάσεως, βαρύνουν εξαιτίας της μεταβιβάσεως τον διάδοχο. Η μεταβολή του προσώπου του εργοδότη δεν έχει, λοιπόν, καμία επιρροή ούτε στην υπόσταση ούτε στο περιεχόμενο των εργασιακών σχέσεων στην μεταβιβαζόμενη επιχείρηση. Ο μεταβιβάζων αποκόπτεται από τη νομική θέση του εργοδότη, στην οποία υπεισέρχεται ο διάδοχος ως νέος εργοδότης. Οι εργασιακές σχέσεις μεταβιβάζονται σε αυτόν, ο οποίος καθίσταται πλέον το έτερο μέρος της συμβάσεως εργασίας. Ο διάδοχος υποχρεούται να αποδεχθεί την παροχή εργασίας του μισθωτού, περιερχόμενος διαφορετικά σε υπερημερία (ενδεικτικώς Α.Π. 416/89, ΕΕργΔ 49, σ. 339, Α.Π. 469/92, Α.Π. 891/92, Α.Π. 889/92, ΕΕργΔ 52, σ. 452 επ., ΕφΑθ 1985/78, ΕΕργΔ 38, σ. 498, ΕφΠατρών 61/88, ΕΕργΔ 47, σ. 971, ΕφΑθ 4367/70, ΔΕΝ 27, σ. 509). Αυτή η υποκατάσταση λαμβάνει χώρα αυτοδικαίως, αυτομάτως και εκ του νόμου. Συνεπώς, καμία τροποποίηση ή νέα σύναψη συμβάσεως είτε άλλη συναίνεση, συμφωνία ή ενέργεια των μερών είναι αναγκαία. Το υποκειμενικό στοιχείο της βουλήσεως του διαδόχου είναι νομικώς αδιάφορο για την επέλευση των εννόμων συνεπειών των κανόνων που ρυθμίζουν τη μεταβολή του προσώπου του εργοδότη (ΕφΑθ 326/87, ό.π., ΕφΑθ 4367/70, ό.π., Α.Π. 293/78, ΕΕργΔ 37, σ. 528, Α.Π. 371/79, ΕΕργΔ 38, σ. 861, Α.Π. 187/79, ΕΕργΔ 38, σ. 540, ΕιρΑθ 364/89, ΕΕργΔ 48, σ. 455 Κουκιάδης, ό.π., σ. 323, Λεβέντης, ό.π., σ. 1175-1176, Καρακατσάνης, Η έννομος τάξις της εκμεταλλεύσεως, 1969, σ. 65, Καμενόπουλος, ΕΕργΔ 55, σ. 1048, ο ίδιος, ΕΕργΔ 56, σ. 152, Ντάσιος, ΕΕργΔ 36, σ. 350). Η υποχρεωτική και αναγκαστικού δικαίου υπεισέλευση του διαδόχου στις υποχρεώσεις του παλαιού εργοδότη δεν μπορεί να αποκλειστεί με σύμβαση μεταξύ τους.

Με βάση τα παραπάνω ο διάδοχος μεταξύ άλλων οφείλει (βλ. αναλυτικά Καμενόπουλο, ΕΕργΔ 55, σ. 1048 επ., με περαιτέρω παραπομπές):

- **να καταβάλει τους ίδιους μισθούς, άλλες απολαβές και κάθε είδους παροχές, όπως ακριβώς ο παλαιός εργοδότης.**
- **να υπεισέλθει στο ισχύον καθεστώς της εκμεταλλεύσεως, όπως αυτό είναι διαμορφωμένο.**

- να συνυπολογίσει το συνολικό χρόνο προϋπηρεσίας των εργαζομένων που διανύθηκε στον αρχικό εργοδότη για τον καθορισμό της αποζημίωσης απολύσεώς τους, την άδεια αναψυχής τους, τα επιδόματα εορτών κλπ.

β) Σύμφωνα με το άρθρο 4 § 1 εδ. 2 του π.δ. 178/2002, ο μεταβιβάζων, παράλληλα προς τον διάδοχο, παραμένει και μετά την μεταβίβαση υπεύθυνος σε ολόκληρο για τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από τη σχέση εργασίας μέχρι το χρόνο που αναλαμβάνει ο διάδοχος. Το άρθρο 4 του π.δ. παρεκκλίνει από τη ρύθμιση του Α.Κ. και θεσπίζει απεριόριστη ευθύνη και του διαδόχου, παράλληλα με τον μεταβιβάζοντα ως εις ολόκληρον οφειλέτες για τις γεγεννημένες και απαιτητές κατά του παλαιού εργοδότη υποχρεώσεις των εργαζομένων (πλήρης και σωρευτική αναδοχή χρέους, Καρακατσάνης/Γαρδίκας, ό.π., σ. 180-181, 524, Σταθόπουλος/Χιωτέλλης/Αυγουστιανάκης, Κοινοτικό Αστικό Δίκαιο Ι, σ. 185, Καμενόπουλος, ΕΕργΔ 55, σ. 1052, Μπακόπουλος, ΕΕργΔ 53, σ. 859, Κουκιάδης, ό.π., σ. 325, Ληξουριώτης, ΕΕργΔ 49, σ. 717, 718, ο ίδιος, ΕΕργΔ 52, σ. 451).

γ) **Οι διατάξεις του π.δ. 178/2002 είναι δημοσίας τάξεως, αποτελούν δηλ. αναγκαστικό δίκαιο.** Αυτό έχει ως συνέπεια ότι αντίθετες συμφωνίες μεταξύ παλαιού και νέου εργοδότη ή συμφωνίες με τους εργαζόμενους με αντικείμενο την παραίτηση ή τον περιορισμό των δικαιωμάτων τους δεν επιτρέπονται και είναι άκυρες. Η ακυρότητα είναι σχετική και θεσπίζεται μόνο υπέρ του εργαζομένου. Η συμφωνία μεταξύ του μεταβιβάζοντος και του διαδόχου είναι ισχυρή για τις μεταξύ τους σχέσεις. Η συμβατική παραίτηση είναι περαιτέρω άκυρη, ακόμη κι αν τα μειονεκτήματα που προκύπτουν από αυτήν για τον εργαζόμενο εξισορροπούνται από άλλα πλεονεκτήματα, βάσει των οποίων δεν περιέρχεται, γενικώς, σε λιγότερο ευνοϊκή κατάσταση από πριν (Δούκα, ό.π., σ. 450-452, Καμενόπουλος, ΕΕργΔ 55, σ. 1048, 1058, Λεβέντης, ό.π., σ. 1176, Κουκιάδης, ό.π., σ. 316, 323, 325).

Εκ των ανωτέρω προρρηθέντων επήλθε διαδοχή εργοδότη αφενός α) από την ίδια την διάταξη του άρθρου 269 του ν. 3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) με την μεταφορά των εργαζομένων από την αρχική εργοδότηρια

δημοτική επιχείρηση με την επωνυμία «Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λιτοχώρου» στην ανώνυμη δημοτική εταιρία με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου» και από την δημοτική επιχείρηση με την επωνυμία ««Δημοτική Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου» στην ανώνυμη δημοτική εταιρία με την επωνυμία «Κατασκευαστική Επιχείρηση Δήμου Δίου Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ» και αφετέρου β) από την ίδια διάταξη του άρθρου 110 του ν. 3852/2010 από την μεταφορά των εργαζομένων των προϋφισταμένων συγχωνευθεισών ανωνύμων δημοτικών εταιριών στο ν.π.ι.δ με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης Αμμορυχείων Δίου – Ολύμπου» (Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε).

Στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε οι ως άνω εργαζόμενοι, μεταφέρθηκαν με τις ίδιες ειδικότητες προκειμένου να απασχοληθούν στο ίδιο εργασιακό αντικείμενο, εξυπηρετώντας τις ίδιες ανάγκες. Υφίσταται λοιπόν μεταβολή προσώπου εργοδότη, *ex lege*, διότι δια της μεταφοράς αυτών στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, δεν απολύθηκαν, αλλά εξακολούθησαν να παρέχουν προς όφελος της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε την ίδια εργασία που παρείχαν ακριβώς και στις προηγούμενες εργοδότης επιχειρήσεις τους. Η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε αποτέλεσε εκ του νόμου (ex lege) διάδοχο εργοδότη αυτών, αφού, τόσο η μεταφορά των εργαζομένων στις ως άνω δημοτικές ανώνυμες εταιρίες έλαβε χώρα με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που εκδόθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 269 του Ν. 3463/2006 του Νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, αλλά και η μεταγενέστερη μεταφορά των εργαζομένων από τις άνω συγχωνευθείσες δημοτικές ανώνυμες εταιρίες έγινε κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 110 του ν. 3852/2010. Με τις ως άνω μεταφορές η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε αποτέλεσε λοιπόν ex lege διάδοχο εργοδότη, αυτών, δεσμευόμενη και ευθυνόμενη έναντι των εργαζομένων για τις εκ των εργασιακών σχέσεων εκπορεύουσες υποχρεώσεις τους. Παράλληλα, με την ως άνω μεταφορά των εργαζομένων, μεταφέρθηκε και το σύνολο των

δραστηριοτήτων των προηγούμενων επιχειρήσεων και δεν μεταβλήθηκε η ταυτότητα της νέας επιχείρησης, αλλά συνεχίστηκε ακριβώς η ίδια επιχείρηση με την ίδια λειτουργία, αντικείμενο και σκοπό.

Στην προκειμένη λοιπόν περίπτωση οι ως άνω εργαζόμενοι, μεταφέρθηκαν στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε με την ίδια σχέση εργασίας ως και πρότερων και δη δια **ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** ή άλλως **ΑΠΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**. Το γεγονός, ότι, άπαντες εκ των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων κι εκείνων των οποίων οι συμβάσεις εργασίας είχαν ήδη «λήξει» κατά την χρονική διάρκεια σύστασης της ανώνυμης δημοτικής εταιρίας με την επωνυμία «Μονομετοχική Ανώνυμη Δημοτική Εταιρία Εκμετάλλευσης Αμμορυχείου Λιτοχώρου» αλλά εξακολούθησαν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους τόσο σε αυτήν όσο και στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε δυνάμει απλών (de facto) εργασιακών σχέσεων, βρέθηκαν στις μισθοδοτικές καταστάσεις κατόπιν διενέργειας ελέγχου του νέου διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, να συνδέονται δήθεν με αυτήν δια συμβάσεων/σχέσεων εργασίας αορίστου χρόνου, σε καμμία περίπτωση δεν συνεπάγεται από μόνο του λόγος θεραπείας του ελαττώματος των εν λόγω άκυρων αρχήθεν συμβάσεων εργασίας αυτών.

Οι εν λόγω συμβάσεις των εργαζομένων, για όλους τους ανωτέρω λόγους που αναπτύξαμε, καθίστανται αρχήθεν **ΑΚΥΡΕΣ**, λόγω μη τήρησης της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαγωνιστικής διαδικασίας πρόσληψης μέσω Α.Σ.Ε.Π. Με την μεταφορά των εργαζομένων στα νέα νομικά πρόσωπα και μετέπειτα στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε κατά διαδοχή εργοδότη, οι εργαζόμενοι μεταφέρθηκαν με την ίδια ακριβώς σχέση εργασίας ως και πρότερων και άρα δυνάμει **ΑΚΥΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** ή άλλως **ΑΠΛΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**. Ουδέποτε επίσης το διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε προέβη σε έκδοση αποφάσεως περί επικύρωσης/έγκρισης των εν λόγω άκυρων συμβάσεων/σχέσεων εργασίας αυτών. Ούτε δύναται σε μεταγενέστερο χρόνο νόμιμα το διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε να λάβει απόφαση με περιεχόμενο την «νομιμοποίηση» των δια μετατροπής σχέσεων εργασίας και

απασχόλησης των ως άνω εργαζομένων δυνάμει συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Η μετατροπή/νομιμοποίηση των συμβάσεων/σχέσεων εργασίας σε τιαυτές εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μπορεί να επιτευχθεί μόνον με δύο τρόπους και δη α) είτε να προβεί η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε στην προκήρυξη νέων θέσεων εργασίας τηρώντας όλες τις τασσόμενες προϋποθέσεις που θέτει η διαγωνιστική διαδικασία προσλήψεων μέσω Α.Σ.Ε.Π όπως λεπτομερώς αναπτύξαμε ανωτέρω και β) είτε δια μέσω της δικαστικής οδού και δη με την κατάθεση αγωγής εκ μέρους των εργαζομένων στα Πολιτικά Δικαστήρια της Χώρας κατά της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε με αίτημα την αναγνώριση των συμβάσεων/σχέσεων εργασίας τους σε τιαυτές εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Στην τελευταία περίπτωση μάλιστα, λόγω της συνταγματικής απαγόρευσης των άρθρων 103 παρ. 7 και 8 για την μετατροπή των συμβάσεων εργασίας σε τιαυτές αορίστου χρόνου, όταν αντισυμβαλλόμενος εργοδότης είναι το Δημόσιο αλλά κι ο ευρύτερος δημόσιος τομέας συμπεριλαμβανομένου και των δημοτικών επιχειρήσεων, με βάση την μέχρι σήμερα διαμορφωθείσα νομολογιακή εξέλιξη στο ζήτημα των «συμβασιούχων» υπαλλήλων (βλ. ΑΠ (Ολ.)7/2011,1233/2011 και ΑΠ (Ολ) 16/18/2011) σύμφωνα με την οποία έχει κριθεί ότι απαιτείται η σύναψη έστω και μία συμβάσεως εργασίας «ορισμένου χρόνου» ή συμβάσεως «έργου» πριν την 17.4.2001 και οι λοιπές να έχουν συναφθεί είτε με αλληλοδιάδοχες είτε με μεσολάβηση ενδιάμεσης διακοπής μετά την 17/04/2001, προκειμένου να δύναται η μετατροπή των συμβάσεων/σχέσεων εργασίας σε τιαυτές αορίστου χρόνου, ελλείψει των ανωτέρω προϋποθέσεων, δεν είναι δυνατή και εφικτή η μετατροπή των συμβάσεων/σχέσεων εργασίας των ως άνω εργαζομένων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου ούτε δικαστικώς. Πλούσια μάλιστα επί του συγκεκριμένου ζητήματος είναι και η νομολογία των Δικαστηρίων της Χώρας. Ενδεικτικά αναφέρουμε την υπ' αριθμ. 483/2016 απόφαση του ΑΠ σύμφωνα με την οποία διαδοχικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου που έχουν συναφθεί με το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α και τους λοιπούς φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα υπό την ισχύ των διατάξεων του άρθρου 103

παρ. 7 και 8 του Συντάγματος (ήτοι από τις 17-4-2001 και εφεξής) αλλά και μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του π.δ. 164/04, δεν μπορούν να μετατραπούν σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, έστω κι αν αυτές καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Ούτε καταλείπετε πεδίο εκτίμησης αυτών, κατ' ορθό νομικό χαρακτηρισμό, ως συμβάσεων αορίστου χρόνου κι συνακόλουθα στις συμβάσεις αυτές δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 8 του Ν. 211/20, η οποία έχει εφαρμογή μόνο για όσες απ' αυτές συνάφθηκαν πριν την έναρξη ισχύος των ως άνω διατάξεων (βλ. αντίστοιχα ΑΠ 104/2016, ΑΠ 122/2016, 79/2013 ΑΠ, 142/2016, ΑΠ 413/2016, ΑΠ 278/2015, ΜΠΑΘ 4206/2016, ΜΠΑ 400/2016, ΜΠΑ 401/2016).

Εκ των ανωτέρω εκτεθέντων και με δεδομένο ότι οι ως άνω εργαζόμενοι απασχολούνται χωρίς να πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, δεν δύναται συννόμως να αποδέχεται την παροχή των υπηρεσιών καθενός εξ' αυτών στο μέλλον και πρέπει να προβεί σε καταγγελία των εργασιακών τους σχέσεων με παράλληλη καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης απολύσεώς τους, για όλους τους κατωτέρω λόγους :

Δ. Αναφορικά με τις απαιτήσεις των εργαζομένων σε περίπτωση άρνησης αποδοχής των υπηρεσιών τους από την Δ.Ε.Α.Δ.Ο .ΑΕ

Ειδικότερα η Οδηγία 1999/70 Ε.Ε. προστατεύει και τους εργαζόμενους με άκυρες συμβάσεις εργασίας (απλές εργασιακές σχέσεις) που κατ' επίφαση βαπτίσθηκαν «ορισμένου χρόνου» ή «σύμβασης έργου». Σε συμμόρφωση με την εν λόγω Οδηγία, το άρθρο 7 παρ. 2 του π.δ. 164/2004 προβλέπει ως

μέτρο αποφυγής της καταχρηστικής σύναψης διαδοχικών συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας «ορισμένου χρόνου» και «μίσθωσης έργου» υποκρύπτουσες σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αίτινες τυγχάνουν άκυρες λόγω της μη τήρησης των σχετικών νομοθετικών διατάξεων που προβλέπουν τις προϋποθέσεις για την (έγκυρη/σύννομη) κατάρτιση συμβάσεων εργασίας με ένα φορέα όπως στην προκειμένη περίπτωση η Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε (κατ' άρθρο 252 και 265 ΚΔΚ) και ταυτόχρονα ως **κύρωση** για τον εργοδότη που χρησιμοποιεί καταχρηστικά συμβάσεις «ορισμένου χρόνου» και «μίσθωσης έργου», την καταβολή αποζημίωσης απολύσεως σε περίπτωση λύσης/μη ανανέωσης της σύμβασης του συμβασιούχου υπαλλήλου.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι «σε περίπτωση που η άκυρη σύμβαση εκτελέσθηκε εν όλω ή εν μέρει, καταβάλλονται στον εργαζόμενο τα οφειλόμενα βάσει αυτής χρηματικά ποσά, τυχόν δε καταβληθέντα δεν αναζητούνται. Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα, για το χρόνο που εκτελέσθηκε η άκυρη σύμβαση εργασίας, να λάβει ως αποζημίωση το ποσό το οποίο δικαιούται ο αντίστοιχος εργαζόμενος αορίστου χρόνου σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεώς του. **Εάν οι άκυρες συμβάσεις είναι περισσότερες, ως χρόνος για τον υπολογισμό της αποζημίωσης λαμβάνεται η συνολική διάρκεια απασχόλησης με βάση τις άκυρες συμβάσεις. Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο καταλογίζονται στον υπαίτιο.**

Συνωδά των προεκτεθέντων, οι εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε, σε περίπτωση που αυτή αρνηθεί εφ' εξής τις προσηκόντως προσφερόμενες υπηρεσίες τους, δικαιούνται να απαιτήσουν από αυτήν, ως διάδοχο εργοδότη (π.δ 178/2002), την αποζημίωση απολύσεως που δικαιούνται βάσει της προϋπηρεσίας τους ως εάν η σύμβασή τους να ήταν τοιαύτη εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, βάσει της διάταξης του άρθρου 7 παρ. 2 π.δ. 164/04.

Ακόμη όμως και στην περίπτωση που ήθελε υποτεθεί ότι οι εργαζόμενοι στην Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε συνδέονται μετ' αυτής δια (άκυρων) σχέσεων εργασίας και παρά ταύτα δεν τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση τους η διάταξη του άρθρου 7 παρ. 2 του π.δ. 164/04, δικαιούνται την καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης απολύσεώς τους ως εάν η σύμβασή τους να ήταν τοιαύτη εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου βάσει των διατάξεων των άρθρων **4 & 5 ν. 3198/1955 και του άρθρου 3 ν. 2112/1920**, διότι κατά πάγια νομολογία (βλ. αντί πολλών ad hoc ΑΠ 1401/2011 ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 331/99 ΕλλΔνη 1999, 1336, ΑΠ 433/1968, ΕΕΔ 27,1388, ΑΠ 549/53, Νοβ 2,35, ΕφΑθ 2684/1983, ΕΕΔ 42,521) **η αποζημίωση απολύσεως καταβάλλεται ακόμα και στην περίπτωση εκείνη που ο εργαζόμενος συνδέεται δι' απλής σχέσεως εργασίας, ανεξαρτήτως δηλαδή του κύρους της.**

Ε. ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΗ ΝΟΜΙΜΗΣ

Οι ευθύνες των οργάνων του διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Α.Δ.Ο Α.Ε από την αποδοχή μη νόμιμης εργασίας προσδιορίζονται αναλυτικά κατωτέρω, όπως αυτές προκύπτουν από τις ακόλουθες διατάξεις νόμων, αίτινες συντρέχουν σωρευτικά :

Α. Όπως αναφέραμε προηγουμένως, σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ 164/04, οιαδήποτε σύμβαση που συνάπτεται κατά παράβαση των άρθρων 5 και 6 του διατάγματος είναι αυτοδικαίως άκυρη και πέραν από τις συνέπειες της παραβάσεως αυτής όπως αυτές αναγράφονται στο άρθρο 7 παρ. 2 του εν λόγω διατάγματος, προβλέπεται περαιτέρω στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου ως

συνέπεια ότι «όποιος παραβαίνει τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του παρόντος διατάγματος τιμωρείται με φυλάκιση (άρθρο 5 του ν. 1338/1983, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 1440/1984). Αν το αδίκημα διαπράχθηκε από αμέλεια, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ίδια παράβαση στοιχειοθετεί παράλληλα σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.».

Β. Με το ν. 2190/1994 «Σύσταση ανεξάρτητης αρχής για την επιλογή προσωπικού και ρύθμιση θεμάτων διοίκησης» συνεστήθη το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ). Από τα άρθρα 2 και 8§1 Ν. 2190 /1994 συνάγεται ότι το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, το οποίον λειτουργεί ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, δεν υπόκειται εις έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλη διοικητική αρχή ούτε εις ιεραρχικόν έλεγχο εξ απόψεως νομιμότητος και υπάγεται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβερνήσεως- έχει ως αποκλειστικήν αποστολήν την εφαρμογήν των νόμων και των κανονισμών, οι οποίοι διέπουν την επιλογήν των διοριστέων στις δημόσιες υπηρεσίες, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 14§1 Ν. 2190 /1994. Στο Α.Σ.Ε.Π. λειτουργεί γραφείον επιθεωρήσεως, το οποίον ελέγχει την πραγματοποίηση αυθαιρέτων διορισμών ή προσλήψεων προσωπικού υπαγομένου εις τις διατάξεις του ως άνω νόμου, την τήρηση των διαδικασιών προσλήψεως προσωπικού διά κάλυψιν παροδικής φύσεως αναγκών και γενικώς των διατάξεων των ρυθμιζουσών την απασχόληση του τοιούτου προσωπικού και την εκ μέρους των καθ' οιονδήποτε τρόπον και υφ' οιανδήποτε ιδιότητα μετεχόντων τήρηση των διατάξεων και κανονισμών, οι οποίοι διέπουν τις διαδικασίες πληρώσεως θέσεων ή προσλήψεως προσωπικού. Ούτως, η πρόσληψη του προσωπικού των επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, υπαγομένη εις το σύστημα προσλήψεων του Ν. 2190/1994, γίνεται από τις ίδιες επιχειρήσεις (εταιρείες), οι οποίες προκηρύσσουν τις προς πλήρωσιν θέσεις, συγκροτούν την επιτροπή επιλογής, η οποία καταρτίζει τους πίνακες κατατάξεως επί τη βάσει των υπό του νόμου

και της προκηρύξεως θεσπιζομένων προσόντων και κριτηρίων και μετ' ασκήσεως ελέγχου νομιμότητα είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατ' ένσταση) των πινάκων αυτών εκ μέρους του Α.Σ.Ε.Π. Εάν κατά τον έλεγχο (όστις λαμβάνει χώρα αυτεπαγγέλτως ή κατ' ένσταση των υποψηφίων) διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις διορισμού ή δεν αποδεικνύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων κατατάχθηκε σε σειρά διορισμού, στο χρόνο που ορίζεται στην προκήρυξη, ο διορισμός ανακαλείται υποχρεωτικά, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, εφαρμοζομένων αναλογικώς και των πέντε τελευταίων εδαφίων της παρ. 15 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, όπως προστέθηκαν με την παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 2527/1997. Περαιτέρω με βάση την παράγραφο 15 του ίδιου ως άνω άρθρου ορίζεται ότι «Οι υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 14 κοινοποιούν υποχρεωτικώς στο Α.Σ.Ε.Π. κάθε ανακοίνωση κατά την παρ. 8 του παρόντος άρθρου και ακολούθως γνωστοποιούν το συνολικό αριθμό των αιτήσεων και αποστέλλουν τους πίνακες της παρ.11 του παρόντος άρθρου που περιλαμβάνουν τους προσλαμβανόμενους, με ένδειξη και της χρονικής διάρκειας της απασχόλησής τους. Το Α.Σ.Ε.Π. δύναται επίσης να ζητεί από τα υπουργεία και τα νομικά πρόσωπα κατάλογο των υπηρεσιών τους που απασχολούν προσωπικό του παρόντος άρθρου και να ενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους για την τήρηση από τους οικείους προισταμένους των διατάξεων αυτού. Τον έλεγχο διενεργούν οι επιθεωρητές του Α.Σ.Ε.Π.. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του παρόντος.

"Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι απασχολείται ή απασχολήθηκε προσωπικό κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου γίνεται, πέραν των κυρώσεων που προβλέπονται από τις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου και καταλογισμός του συνόλου των αποδοχών που καταβλήθηκαν στο παρανόμως απασχολούμενο ή απασχοληθέν προσωπικό.

Αρμόδιο για τον καταλογισμό όργανο, βάσει της έκθεσης του Επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π., είναι ο διατάκτης του φορέα στον οποίο έγινε η παράνομη πρόσληψη. Ο καταλογισμός γίνεται εις ολόκληρον εις βάρος των, κατά την

έκθεση του επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π., υπευθύνων για τις παράνομες προσλήψεις και εις βάρος των λαβόντων εφόσον διαπιστωθεί ότι από δόλο ή βαρεία αμέλεια συνέπραξαν στη μη νόμιμη πρόσληψή τους. Τα ποσά των καταλογισμών παρακρατούνται από τις μηνιαίες αποδοχές των βαρυνομένων με αυτούς, σε ποσοστό όχι μείζον του μισού των αποδοχών αυτών, μέχρις ότου συμπληρωθεί το ποσό του καταλογισμού. Η πράξη καταλογισμού κοινοποιείται υποχρεωτικώς στο Α.Σ.Ε.Π. από το αρμόδιο για την έκδοσή της όργανο. Οι ανωτέρω καταλογιστικές αποφάσεις προσβάλλονται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου."

*** Τα άνω εντός " " εδάφια προστέθηκαν με την παρ.7 άρθρ.5 Ν.2527/1997 Α 206.

"Όταν το καταλογιστέο όργανο είναι νομάρχης ή δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας ή άλλο αιρετό μέλος του νομαρχιακού ή δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου, συνδέσμου Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή επιχείρησης νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ιδρύματος Ο. Τ .Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού, τον καταλογισμό ενεργεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας."

*** Το τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με την παρ.4 άρθρ.9 Ν.3051/2002, ΦΕΚ Α 220/20.9.2002.Εναρξη ισχύος (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του Ν.3051 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 ορίζεται ότι τα αρμόδια όργανα για την εκκαθάριση των αποδοχών όργανα υποχρεούνται να παύσουν να καταβάλλουν τις αποδοχές στο προσωπικό που συμπλήρωσε την κατά τις

προηγούμενες παραγράφους διάρκεια απασχόλησης, άλλως καταλογίζονται στα ίδια οι αποδοχές που καταβλήθηκαν, ενώ στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 παρ. 10 ε του ν. 2225/19, ορίζεται ότι οι προϊστάμενοι ή άλλα αρμόδια όργανα που ενεργούν κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων διώκονται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 Π.Κ. και πειθαρχικά.

Από τις παραπάνω διατάξεις ρυθμίζεται λοιπόν η διαδικασία που πρέπει να τηρείται από τις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 14 παρ. 1 του ν. 2190/1994, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και οι δημοτικές επιχειρήσεις Ο.Τ.Α, προκειμένου να προβούν στην πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών. Περαιτέρω προβλέπεται ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί, μετά από έλεγχο που διενεργείται από τους αρμόδιους επιθεωρητές του Α.Σ.Ε.Π, η απασχόληση προσωπικού κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, καταλογίζονται εις ολόκληρον, με το σύνολο των αποδοχών που καταβλήθηκαν στο παρανόμως απασχολούμενο ή απασχοληθέν προσωπικό τα κατά την έκθεση του επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π, υπεύθυνα για παράνομες προσλήψεις όργανα του οικείου φορέα καθώς κι οι αχρεωστήτως λαβόντες, σε περίπτωση που συνέπραξαν στην παράνομη πρόσληψή τους από δόλο ή βαρειά αμέλεια. Αρμόδιο για τον καταλογισμό όργανο είναι είτε ο διατάκτης του εν λόγω φορέα, είτε σε περίπτωση που καταλογιστέος είναι όσον αφορά στις δημοτικές επιχειρήσεις ο πρόεδρος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου αυτής, ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Περιφέρειας. **Κρίσιμο δε στοιχείο για τον προσδιορισμό του αρμοδίου για τον καταλογισμό οργάνου (βλ. υπ' αριθμ. 1677/2012 απόφαση του Ελεγκτ. Συνεδρίου) είναι η ιδιότητα του καταλογιζομένου κατά το χρόνο σύμπραξης στην παράνομη πρόσληψη και όχι η ιδιότητα αυτού κατά το χρόνο έκδοσης της σχετικής καταλογιστικής απόφασης ή πράξης. Συνεπώς ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας είναι αρμόδιος για την έκδοση καταλογιστικών αποφάσεων σε βάρος των**

μελών του διοικητικού συμβουλίου δημοτικής επιχείρησης, που συνέπραξαν, υπό την ιδιότητά τους αυτή, σε μη νόμιμες προσλήψεις, ανεξαρτήτως εάν κατά το χρόνο έκδοσης της σχετικής καταλογιστικής απόφασης εξακολουθούν να έχουν την ιδιότητά τους αυτή. Περαιτέρω, η αρμοδιότητα αυτή του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας να προβαίνει στον καταλογισμό των υπευθύνων οργάνων του εκάστοτε φορέα, αφορά αποκλειστικά στην περίπτωση προσλήψεων κατά παράβαση των διατάξεων του προαναφερόμενου άρθρου 21 του ν. 2190/1994, προσλήψεων δηλ. προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών και δεν εκτείνεται στην περίπτωση μη νόμιμης απασχόλησης προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου, που ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/1997. Η ανωτέρω εκδιδόμενη καταλογιστική απόφαση, ως διοικητική πράξη που επιφέρει δυσμενείς συνέπειες για τους καταλογιζομένους, οφείλει κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, να είναι αιτιολογημένη.

Γ. Εν συνεχεία ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» ορίζει στις ακόλουθες διατάξεις του τα εξής : Στο **άρθρο 214** ότι «1. Στους δήμους και στις περιφέρειες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών ασκείται εποπτεία από το Κράτος, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. 2. ...» στο **άρθρο 225 («Υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας»)** ότι «1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. ... Επίσης αποστέλλονται προς έλεγχο νομιμότητας οι αποφάσεις των επιχειρήσεων των δήμων και των περιφερειών, εκτός από τις αποφάσεις των ανωνύμων εταιρειών ...» στο **άρθρο 226 («Αυτεπάγγελτος έλεγχος νομιμότητας»)** ότι «1. «Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί αυτεπαγγέλτως να

ακυρώσει οποιαδήποτε απόφαση των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των κοινοφελών επιχειρήσεων, των ΔΕΥΑ και των μονομετοχικών ανωνύμων εταιριών Ο.Τ.Α, καθώς και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών αφότου η απόφαση έχει δημοσιευθεί ή εκδοθεί». Περαιτέρω στο άρθρο 2 του ως άνω άρθρου ορίζεται ότι «οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και οι επιχειρήσεις τους, καθώς κι οι σύνδεσμοι υποχρεούνται να παρέχουν κάθε στοιχείο που ζητείται από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α με σκοπό την άσκηση του ελέγχου νομιμότητας», **στο άρθρο 233 («Πειθαρχική ευθύνη»)** ότι «1. Στους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες, περιφερειακούς συμβούλους, δημάρχους, δημοτικούς συμβούλους, συμβούλους τοπικών ή δημοτικών κοινοτήτων και εκπροσώπους τοπικών κοινοτήτων, επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας έως έξι μηνών και της έκπτωσης. 2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί να επιβάλλει τις πειθαρχικές ποινές της προηγούμενης παραγράφου στους αιρετούς που αναφέρονται σε αυτή: α. αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια, β. αν έχουν διαπράξει παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις. 3. Οι πειθαρχικές ποινές της παραγράφου 1 επιβάλλονται μετά προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας του επόμενου άρθρου. 4. ...» **στο άρθρο 234 («Πειθαρχική διαδικασία»)** ότι «1. Οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλουμένου ... 2. Για την επιβολή των πειθαρχικών ποινών της αργίας και τη διάρκειά της, καθώς και της έκπτωσης απαιτείται σύμφωνη γνώμη πειθαρχικού συμβουλίου ... 6. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας να προσφύγει κατά αυτής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατ' ουσίαν ...» **στο άρθρο 238 («Έλεγχος νομιμότητας πράξεων Ο.Τ.Α. αστική και πειθαρχική ευθύνη αιρετών μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας**

Ο.Τ.Α.)) ότι «1. (...) Τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας που προβλέπονται στα άρθρα 233, 234 ... του παρόντος ασκεί [μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας των Ο.Τ.Α.] ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. ...» και στο άρθρο 285 («Καταργούμενες διατάξεις») ότι «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του καταργείται».

Επειδή περαιτέρω (βλ. υπ' αριθμ. 3870/2014 και 3870/2014 αποφάσεις του ΣΤΕ) και ο ν. 3051/2002 ορίζει, στο άρθρο 10 παράγραφος 7 ότι: «**Στους προέδρους ιδρυμάτων ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή επιχειρήσεων ή συνδέσμων των Ο.Τ.Α. που παραβιάζουν τις διατάξεις του Ν. 2190/1994 ή της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2527/1997, εφόσον είναι αιρετά όργανα των Ο.Τ.Α., εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πειθαρχικής ευθύνης του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995 ...) ή του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/1996 ...), αντίστοιχα, όπως ισχύουν, βάσει αιτιολογημένης εκθέσεως επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π. που διαπιστώνει την παράβαση και που αποστέλλεται στον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας**». Σύμφωνα με την τελευταία διάταξη, οι διατάξεις για την πειθαρχική ευθύνη των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως εφαρμόζονται και όταν τα όργανα αυτά ενεργούν με την ιδιότητα προέδρου νομικών προσώπων των εν λόγω οργανισμών, εφόσον τους αποδίδονται παραβάσεις, μεταξύ άλλων, και διατάξεων του ν. 2190/1994. Η παραπομπή στις εν λόγω πειθαρχικές διατάξεις έχει την έννοια ότι αυτές εφαρμόζονται όπως ισχύουν κάθε φορά και, επομένως, είναι αδιάφορο ότι οι αναφερόμενοι στην διάταξη του άρθρου 10 παράγραφος 7 του ν. 3051/2002 κώδικες δήμων και κοινοτήτων (π.δ. 410/1995) και νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως (π.δ. 30/1996) έχουν ήδη παύσει να ισχύουν, έχοντας αντικατασταθεί από νεότερες διατάξεις (άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 και ν. 3852/2010). Επίσης η διάταξη του άρθρου 10 παράγραφος 7 του ν. 3051/2002 εξακολουθεί, ως ειδική, να ισχύει και να εφαρμόζεται συμπληρωματικά προς τις περί πειθαρχικής ευθύνης των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής

αυτοδιοικήσεως διατάξεις του κώδικα δήμων και κοινοτήτων (που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006) και του ν. 3852/2010, δεδομένου ότι, εφόσον δεν είναι αντίθετη με τις διατάξεις αυτές των μνησθέντων νόμων, δεν έχει καταργηθεί με το άρθρο δεύτερο του ν. 3463/2006 ή το άρθρο 285 του ν. 3852/2010.

Από τις προεκτεθείσες διατάξεις του ν. 3852/2010, προκύπτει λοιπόν σαφέστατα, ότι, μπορεί να επιβληθεί πειθαρχική ποινή σε βάρος αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α για σοβαρή παράβαση καθηκόντων τους, εφόσον πρόκειται για πράξεις ή παραλείψεις τους που συνδέονται με την άσκηση της αρμοδιότητάς τους ως λειτουργών των οικείων Ο.Τ.Α ή με την εκπλήρωση συναφών προς την ιδιότητα αυτή υπηρεσιακών καθηκόντων τους, καθώς κι σε περιπτώσεις που το αιρετό όργανο, με τις ενέργειές του, εκμεταλλεύεται την ιδιότητά του κατά τρόπο που θίγει καίρια το κύρος του αξιώματός του (βλ. ΣΤΕ 734/2008 ολομ., 3188/1968). Μάλιστα με την **υπ' αριθμ. 3870/2014 απόφαση του ΣΤΕ** κρίθηκε ότι η άσκηση καθηκόντων διοικήσεως της δημοτικής επιχείρησης από ορισθέντα μέλη του δημοτικού συμβουλίου είτε με την ιδιότητα του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της επιχειρήσεως είτε, πολύ περισσότερο, με την ιδιότητα του προέδρου ή αντιπροέδρου του διοικητικού συμβουλίου αυτής αποτελεί, κατά την φύση της, άσκηση υπηρεσιακών καθηκόντων διοικήσεως των τοπικών υποθέσεων. Κατά την άσκηση αυτών των καθηκόντων τα εν λόγω όργανα οφείλουν, σύμφωνα με το τον κώδικα δήμων και κοινοτήτων, να μεριμνούν για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοικήσεως και υπόκεινται, ως προς την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών, σε κρατική εποπτεία, η οποία μπορεί να συνίσταται, σύμφωνα με το άρθρο 102 παράγραφος 4 του Συντάγματος, σε έλεγχο νομιμότητας των σχετικών πράξεων ή παραλείψεων, καθώς και σε πειθαρχικό έλεγχο, κατ' εφαρμογή των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων για την πειθαρχική ευθύνη των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως.

Περαιτέρω επί του άνω ζητήματος η νομολογία έχει αποφανθεί τα εξής :

Ειδικότερα σύμφωνα με την **υπ' αριθμ. 1897/2014 απόφαση του ΣΤΕ** επιβλήθηκε σε δημοτικό σύμβουλο, που κατείχε θέση προέδρου του Δ.Σ δημοτικής επιχείρησης, της πειθαρχικής ποινής της αργίας ενός μηνός για παράβαση καθήκοντος σχετική με την πρόσληψη εποχιακού προσωπικού σε Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης, που είχε απασχοληθεί ήδη με όμοιες συμβάσεις και με την ίδια ειδικότητα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των εικοσιτεσσάρων μηνών. Ειδικότερα, όπως κρίθηκε, ο Πρόεδρος του Δ.Σ της άνω δημοτικής επιχείρησης, προέβη στην πρόσληψη προσωπικού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, κατά παράβαση όμως του άρθρου 6 του π.δ 164/04, σύμφωνα με το οποίο, οι συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς μεταξύ του ίδιου εργοδότη και ίδιου εργαζομένου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας απαγορεύεται να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης είτε αυτές συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 του ως άνω π/δ είτε κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας. Κατόπιν διενέργειας ελέγχου από Σύμβουλο – Επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π, ο Επιθεωρητής του Α.Σ.Ε.Π , θεώρησε ότι κύρια ευθύνη για την παράνομη πρόσληψη και απασχόληση του ανωτέρω προσωπικού ανήκε αν όχι από δόλο τουλάχιστον από βαρεία αμέλεια στον Πρόεδρο της άνω Επιχείρησης κι ότι κατόπιν τούτου η υπόθεση έπρεπε να διαβιβαστεί στον αρμόδιο εισαγγελέα για τον καταλογισμό τυχόν ποινικών ευθυνών και στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας Περιφέρειας για τον καταλογισμό πειθαρχικών ευθυνών. Η ως άνω έκθεση Επιθεώρησης διαβιβάστηκε εν συνεχεία στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ως αρμόδια αρχή για τον καταλογισμό ευθυνών, ήτις επέβαλε την πειθαρχική ποινή της αργίας ενός μηνός για παράβαση των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/04.

Περαιτέρω σύμφωνα με την **υπ' αριθμ. 1677/2012 απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου** καταλογίστηκε σε βάρος του εκκαλούντος με την ιδιότητα του Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Δημοτικής Επιχείρησης ποσό που αντιστοιχούσε στις αποδοχές υπαλλήλων της δημοτικής επιχείρησης, των οποίων η πρόσληψη είχε λάβει χώρα κατά παράβαση των επίμαχων διατάξεων του ν. 2190/1994, κατόπιν διενέργειας ελέγχου νομιμότητας, από Σύμβουλο-Επιθεωρητή του Α.Σ.Ε.Π, των συμβάσεων εργασίας που είχαν συνάψει συγκεκριμένοι υπάλληλοι με την Δημοτική Επιχείρηση. Ως αιτιολογία για τον καταλογισμό σε βάρος του εκκαλούντος – Αντιπροέδρου του Δ.Σ της Δημοτικής Επιχείρησης των ποσών που αντιστοιχούσαν στις αποδοχές των συγκεκριμένων υπαλλήλων, θεωρήθηκε η συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων περί ανανέωση των συμβάσεων των άνω υπαλλήλων, αποδεχόμενος κατ' αυτόν τον τρόπο και την προ της ανανέωσης αυτής παράνομη απασχόλησή τους. Ειδικότερα, με την ως άνω απόφαση το Ελεγκτικό Συνέδριο, κρισιολόγησε, ότι, η καταβολή, σε εκτέλεση των συμβάσεων των συγκεκριμένων υπαλλήλων, συνιστά έλλειμμα στην διαχείριση της Επιχείρησης, για την αποκατάσταση του οποίου ευθύνεται μεταξύ άλλων κι ο εκκαλών, που ως Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, συμμετείχε στην λήψη αποφάσεων περί ανανέωσης των άνω συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, φέροντας κατ' αυτόν τον τρόπο, την ιδιότητα του υπολόγου. Μάλιστα, με την ως άνω απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, απερρίφθη κι ισχυρισμός του εκκαλούντος, περί ελλείψεως από αυτόν αντικειμενικής ευθύνης (ήτοι δόλου ή βαρείας αμελείας) λόγω του ότι ενήργησε στην συγκεκριμένη υπόθεση ως διατάκτης, καθόσον με όσα έγιναν δεκτά από αυτήν (την υπ' αριθμ. 1677/2012 ως άνω απόφαση), τα μέλη του Δ.Σ. των Επιχειρήσεων Ο.Τ.Α, όταν επιλαμβάνονται της εγκρίσεως δαπανών, ενεργούν πράξεις διαχείρισης και ευθύνονται ως υπόλογοι, η δε ευθύνη τους για την συνέπεια της διαχειριστικής τους δράσης δημιουργηθέντα ελλείμματα είναι αντικειμενική. Δηλ. κρίθηκε, ότι, η υπαιτιότητα του υπολόγου δεν αίρεται από την επικαλούμενη υποκειμενική πεποίθηση του, περί νομιμότητας

των ενεργειών του, καθόσον αυτή ανάγεται σε μη επιτρεπτή, κατά το ισχύον δικαιοσύνη, άγνοια νόμου και δη των κανόνων που ήταν υποχρεωμένος, ως εκ της ιδιότητάς του, της σφαίρας των δραστηριοτήτων του και του κύκλου των υπηρεσιακών του καθηκόντων, να γνωρίζει. Περαιτέρω το Ελεγκτικό Συνέδριο, κρισιολόγησε, ότι, με τον καταλογισμό αποδοχών, επιχειρείται η αποκατάσταση του δημιουργηθέντος στην διαχείριση της Δημοτικής Επιχείρησης ελλείμματος, τυχόν δε ευθύνη των λοιπών μελών του Δ.Σ. της Επιχείρησης, δεν αίρει εις ολόκληρον την ευθύνη του εκκαλούντος - υπολόγου (πρβλ. αποφ. IV Τμ. Ελ.Συν. 1428/2003). Τέλος, το Ελεγκτικό Συνέδριο, κρισιολόγησε, ότι, ο καταλογισμός αποδοχών σε βάρος του εκκαλούντος, αποτελεί αυτοτελής δημοσιολογιστική ευθύνη υπολόγου εν σχέση με την τυχόν συντρέχουσα ποινική του ευθύνη.

Διατελούμε στην διάθεσή σας για οιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση

Αθήνα, 30/11/2016

Ο Γνωμοδοτών Δικηγόρος

Δημήτριος Κ. Βερβεσός